

Bonhumora Zamenhofano Kongresa Kuriero

kuriero@co.uea.org

mardo, 28a de julio 2009a

Plena erupto da novaj artaĵoj

Dum mi ĝuis la unuajn tagojn de la kongreso, jam aparta eco saltis al miaj okuloj kaj oreloj: la speciala riĉo de la artaj aranĝoj, kiu fakte ne havas precedencojn en la lastaj jaroj. Inter muziknotoj, kiuj dancas en la aer', homoj kiuj dancas en la scenej', ekspozicioj, folkloro kaj historio, ŝajnas ke ne eblas turni sin sen sin trovi fronte al artaĵa ero. Nur konsiderante la nombron de programeroj (pli ol 50!) oni povas imagi la amplekson de la ĉi-jara programado. Kaj se ni

aldonas la elstaran kvaliton de la 27 danc- kaj muzikgrupoj, 9 teatraĵgrupoj, filmoj kaj multaj pliaj diversajoj, oni nur povas gratuli pri la impona kaj ege sukcesa laboro.

Unu el la plej entuziasmigaj momentoj okazis hieraŭ vespere, rekte en la centro de la urbo: sur granda scenejo, kaj fronte al plenŝtopita placo – kaj de lokaj bjalistokanoj, kaj de kongresanoj – la vortoj de la skota bardo leviĝis klare en la pola freŝa aero. Sep poemoj de William Auld plenigis la etoson, akompanataj per muziko speciale kreita de la bjalistoka komponisto Max Fedorov. Kaj jen la dua parto de la vespero: unuan fojon en la mondo, finalo de la 9a Simfonio d minora op. 125 de Betoveno, kun Esperanta teksto speciale aranĝita de Joanna Filipowicz-Choroszuca por 4-voĉa koruso kaj 4 solistoj. La publiko estis tute ravita de la kvalito kaj de la unikaĵo mem, pompa spektaklo de postkurantaj voĉoj de violono, aldo, perkutiloj kaj ĥoro.

Teatraĵe, elstaras la originala monodramo *Ludoviko-Lazaro*, kortuŝa historio de la plej fama bjalistokano. Sed ne pensu pri teda reprezento: danke al la artista lerto, vi estu certa ke vi ja amuziĝos ĝin spektante. Ekde la juneca periodo en la pola urbo, la verko alvenas ĝis la plej trafa sukceso de la internacia lingvo (hodiaŭ kaj ĵaŭde 13h30, ĵaŭde 18h00). Perfekta paro por la alia prizamenhofa teatraĵo: *Doktoro Esperanto*, de Mario Migliucci (ĵaŭde 10h30).

Ne forgesu eniri en la magian mondon de *Fasado*, kie pupoj kaj veraj aktoroj inter-agas kaj samtempe rolas (hodiaŭ 10h00 kaj 12h00).

Tiu ĉi subreala absurda sonĝo estis universale skribita por ke estu eble ĝin ludi ie ajn en la mondo, sen bezono de tradukoj.

Apartan mencion meritas la profesia kantistino Irena Urbańska, kiu forkaptis la publikon en la malnovan mondon de la judaj urbetoj, kiuj hodiaŭ ne plu ekzistas. La kantoj de juda ŝteto – speciale esperantigitaj por la kongreso – estis akompanataj de la fama Lesław Lic (i.a. pianludisto en la filmo *La liŝto de Śindler*). Kongresano kiu spektis la koncerton, konfesis al *Bonhumora Zamenhofano* ke ĝi estis tiom kortuŝa ke ŝi ploris dum la tuta prezento. Se vi malfeliĉe maltrafis ŝian koncerton, vi havas okazon ĝui denove jidajn kantojn de la ensemblo Chanajki Klezmer Band (hodiaŭ, je la 20h00).

Bedaŭrinde spaco mankas por detale prezenti pliajn artaĵojn kaj mi petas la nemenciitajn ne ofendiĝi: ili ĉiuj estas elstaraj! Nur du vortojn mi aldonas pri *Domo sur la landlimo* (speciale esperantigita por ni) kaj *Bjalistoka babelturo* (speciale elpensita por ni). Ambaŭ havas fortajn rilatojn kun la internacia lingvo kaj la interna

ideo. La unua groteske pritaksas limojn inter landoj, tiujn limojn kiujn Esperanto celas superi. La dua priskribas la multetnan etoson de la urbo Bjalistoko komence de la 20a jarcento, kelkajn jarojn post la kreiĝo de Esperanto.

Kaj nun... estas via vico ankoraŭ pliriĝigi la programon: se vi iel artumas, ne forgesu la *Artan Kafejon*. Vi havos eblon prezenti vian talenton! Hodiaŭ kaj ĵaŭde ekde la 21h30 ĝis la "nokto nokto-mez"!

Francesco Maurelli, KN 1765

Georgo Handzlik nin regalas per brile originala monodramo, kiun li prezentis per sia konata sprito kaj allogo, enplektante la publikon vive en la spektaklon.

Domo sur la limo groteske prirakontas la dramon de burokratio landlima, kiu elefante intervenas en la vivon de simpla familio. La escepto de la eventoj, la trafo de la traduko, la apudeco inter publiko kaj aktoroj, ĉio kontribuas al tiu ĉi neforsebla spektaklo.

Impresis kortuŝe la prizamenhofa teksto de Migliucci, kiu per unu voĉo prezentis mult-rola la kreon de nia lingvo tra la ĉe ni konataj epizodoj kaj per lertaj aŭtoraj teatraĵ eltrovoj. La teatraĵo, kiu jam fariĝis DVDa filmo, estos pro sia sukceso replikata ĵaŭde je la 10h30, ĉiam ĉe kafejo Fama, Legionowa 5.

Fasado. La tre ekvilibra koktelo de la du artaj ĝenroj de teatro kaj de pupoj estas la unua trafaĵo de tiu prezento. Ĝiaj vigla realigo, plensceneja bunto, lingve riĉa fantazio estas la pliaj ĝuindaj surprizoj por la publiko.

Esperanto ĝis 2059

En tiu ĉi Kuriero de jubilea jaro pri nia Majstro ni decidis demandi al kelkaj konataj esperantistoj kiel ili vidas la evoluon de nia movado en la venonta duonjarcento. Jen la tria el tiuj.

Intervjuo al Gregor Hinker Prezidanto de TEJO

Laŭ vi kiun plej gravan sukceson Esperanto povas esperi dum la venontaj 50 jaroj?

Miaopinie la esperantistoj sukcesos sin establi je monda nivelo kiel aro de kompetentuloj por unuflanke internacia kompreniĝo kaj aliflanke lingvaj rajtoj; mi konsiderus tion sukceson, se pri tiuj temoj la mondo sin turnos al ni.

Kion nia movado devas do fari por tion plej multe atingi?

La movado estas per si mem vivanta ekzemplo de interkompreniĝo, kaj devas tion komuniki al la ekstera mondo. Male, la demando pri lingvaj rajtoj bezonas ampleksan intelektan prilaboron. La du kolonoj de nia aktiveco estu do la movada agado kaj aliflanke la interna pluevoluigo de niaj kompetentuloj.

Kiel laboras nuntempe TEJO por efektiviĝi tiujn du kolonajn agadojn?

TEJO klopodas prezenti laborstrukturon al siaj landaj sekcioj kaj IM, per kio ili povas krei reton da kunlaboro, kaj spertiĝi sur praktika kaj teoria niveloj. Niaj membroj estas kreivaj kaj scivolemaj, tial nia tasko reduktiĝas al tio provizi la kadron: kutime ili mem agadas surbaze de ĝi.

Kaj vi persone, kion vi opinias farenda por nia plisukcesado?

Nia ĉefa defio estas konsciigi la ĝeneralan publikon pri problemoj pri kiuj ni konscias, sed kiujn ĝi ankoraŭ ne rekonis. La problemoj de lingva egaleco estas kompleksa kaj malfacile alirebla por personoj kiuj ne havas sperton en internaciaj medioj. Simplaj sloganoj certe ne sufiĉos.

Kaj kion TEJO prioritigas nuntempe?

Nia granda pasintjara projekto estis la reformo de Pasporta Servo, kiu finiĝos ene de la venontaj monatoj. En la IJK TEJO deklaris ke estas strategia agadcelo okazigi IJKn en Afriko; per tiu projekto ni esperas plifortigi la lokajn tieajn movadojn kaj pliriĉigi la horizonton de nia tuta organizo. Krome ni laboras por restrukturado de nia reta komunikado, kaj starigo de konstanta komisiono pri IJK.

Rikoltis intervjuon: Bruĉjo Kasini

Kleriga lundo

Kimura Goro

Esperanto-movado en diskutoj pri lingvaj rajtoj

Lingvaj rajtoj kaj Esperanto estas ofte grava paro. En tiu ĉi programero oni diskutis pri la praktika rolo de Esperanto kiel ilo por protekti minoritatajn lingvojn kaj plifortigi lingvajn rajtojn.

Dalia Pileckienė

Kiel mastrumi sian tempon

“Kiu el vi uzas de tempo al tempo la frazon ‘Mi ne havas tempon por...’ parolante kun aliaj homoj?”, demandis la prelegantino al la ĉeestantoj, tuj en la komenco de la sesio. Tiam ĉiuj ĉeestantoj levis la manojn.

Poste, laŭlonge de la sesio, la prelegantino klopodis pruvigi al la partoprenantoj kaj konvinki ilin, ke tiun ĉi “malĝustan” frazon ili povos tute ne uzi, kondiĉe ke ili sukcesos PLANI sian tempon. En tre interesa maniero kaj bonetose, akompanate de aktualaj UK-aj ekzemploj, ŝi montris ke per bonaj **organizado, administrado kaj kontrolado** ni kapablas mastrumi nian tempon. La konkludo de la prelego estis: “Ni havas sufiĉe da tempo, foje eĉ tro...”

Josef Šemer, KN: 235

Kimie Markarian, Tahira Masako

Sorobaneca mensa kalkulado

Bona ekzercero de via cerbo estas aparte grava por resti junaj! Kiu plej bona maniero ekzerci per sorobano, japana kalkulilo? En la programero, la prelegantoj prezentis tiun malnovan ilon kiu tamen ankaŭ nuntempe havas sian ĉambron kaj utilon.

Cyrille Hurstel

Kiel organizi eventon kun interpretado

Interpretado estas buŝa tradukado. Por atingi kvaliton vi bezonas bone prepariĝi kiel interpretisto. Vi povas uzi plurajn teknikojn: ekzistas samtempa kaj sinsekva interpretado.

La interpretisto klopodas redoni 80% de la origina enhavo; li devas zorgi plani la laboron. La seminario pritraktis multajn eblecojn de interpretaj situacioj.

La preleganto preparis konkretajn kazojn kie interpretado estis bezonata. Ekzemple: en Rusujo okazas simpozio pri komercio; ĉeestas Madelein Albright kaj du eksterlandaj Esperanto-parolantoj. Kiel vi planas la interpretadon de tiu ĉi evento?

Kristin Tytgat, KN 432

Anna Lowenstein

Se vi organizus la unuan kongreson

La ideo de Anna Löwenstein estis originala. Ni forgesu dum momento pri la 94-foja tradicio de la Universalaj Kongresoj kaj rekomencu ĉion ekde la komenco. Alivorte, ni imagu ke Esperanto ekzistas de nur kelkaj jaroj kaj ke ni devas plani la unuan kongreson de la esperantistoj.

Tiun ĉi virtualan temon vivoplene debatis la trideko da partoprenantoj en la lunda kunveno. Tre realece ili konsciis, ke la cirkonstancoj tute

ŝanĝiĝis de post 1905: la emoj de la homoj kaj la teknologia evoluo kreis antaŭe ne imageblan novajn situaciojn.

La baza dilemo estas: ĉu havi distancan aŭ fizikan kuŝon? La avantaĝo de distanca kongreso kuŝas en tio, ke la hodiaŭaj reta kaj persatelita sistemoj ebligas partoprenon al ĉiu el la propra loĝejo aŭ el loka kunveno, evitante investon de tempo kaj elspezojn por vojaĝado kaj restado en fora kongresurbo. Aliflanke, tio ne kontentigas la bezonon de persona komunikado en komuna lingvo, kiu aldone esprimiĝas ankaŭ per personaj neparolaj sintenoj, mienesprimoj kaj gestoj. Por atingi tiun celon necesas fizika kongreso. Alternativo estus havi samtempe ambaŭ tipojn de kunveno.

Se temas pri celoj kaj programoj de la supozata unua kongreso, la diskuto evidentiĝis longan liston de proponoj kaj ideoj. Fakte, la kongreso devus samtempe atenti kaj la internajn bezonojn de la esperantistoj kaj la eksterajn rilatojn kun la ne-esperantista popolo. Rilate al la esperantistaj celoj, apartan konsenton ricevis la ideo pri konversaciaj kursoj por komencantoj.

Neeviteble, la diskuto glitis al la nunaj UK-oj. Multaj estis la koncernaĵoj proponoj, sed ili riskas resti je teoria nivelo, ĉar ilia apliko bezonus la prizorgon fare de respondulo, kiu tra la jaroj okupiĝu ne nur pri administrataj kaj rutinaj aspektoj, sed ankaŭ pri ĉiaj demandoj ligitaj al planado de moderna kongreso, kun aparta atento al la esperantista realo. En ĉiu kazo tre utilas la okazanta enketo inter la kongresanoj pri iliaj ŝatoj kaj malŝatoj rilate al la programoj de la UK.

Gian Carlo Fighiera

Mark Fettes

Manifesto de Prago en la 21a jarcento – ŝancoj kaj defioj

Manifesto de Prago estas esenca dokumento por la esperantistaro. Tamen, ĉu ĝi ankoraŭ estas aktuala? La mondo ŝanĝiĝis dum la lastaj 13 jaroj kaj interreto havas ĉiam pli gravan rolon. En la kunveno oni diskutis pri eblaj ĝisdatigoj kaj daŭra aktualeco de la kernaj ideoj priskribitaj en la Manifesto.

Kristin Tytgat

Unu lingvo - malsamaj kulturoj

Tre multaj homoj partoprenis tiun sesion. Tio ne povas mirigi, ĉar esperantisto konfrontiĝas kun kulturaj diferencoj en Esperantujo.

Komunikado konsistas el lingvaj informoj, sed ankaŭ grandparte el neparolaj elementoj. Gestoj, tuŝoj kaj okulkontakto povas forte influi la dialogadon.

Por sukcese vivi kun kulturaj diferencoj ni devas unue konsciigi pri la normoj kaj valoroj de nia propra kulturo, poste interesiĝi pri tiuj de la alia kulturo kaj finfine, plej grave, difini proprajn limojn inter la du kulturoj kaj lingve komuniki pri ili.

Ĉar 90% de la komunikado estas implicita, estus konsilinde ke esperantistoj lingve komuniku pri tiuj neskribitaj reguloj de interparolado, kie eblas. Nur tiel ni povas pli facile kompreni unu la alian kaj samtempe unu la alian pli respekti.

Konklude: temas ĉi tie pri tereno esplorinda por esperantistoj.

jen ĉiuj raporto

Hannes Larsson

Distraj matematikoj

Por unu horo kaj duono, en salono Cseh oni diskutis pri paradoksoj, famaj teoremoj kaj anekdotoj pri matematiko. La prezentitaj eroj devenas el diversaj tempperiodoj, ekde la komenco de matematiko kaj filozofio ĝis la ĵusaj jaroj. Famaj estas la paradoksoj de Zenone: ekz. la rapidega Aĥilo neniam atingos la malrapidan testudon! Kaj la fama kretano kiu asertis: "Mi estas mensogulo!" Ĉu li diras la veron aŭ la malveron? En ambaŭ kazoj ni alvenas al kontraŭdiro. Post kelkaj informoj pri ora ortangulo kaj pri la serio de Fibonacci, ni alvenas al la pasinta jarcento, kun la teoremo de Fermat. Li verkis tre simplan teoremon, sed ne publikigis la pruvon, dirante: "Mi konas tre elegantan solvon, sed ĝi ne povas eniri en la malgrandaj margenoj de la paĝo". Kvankam la konjekto estas ege simpla, multaj sciencistoj strebis tion pruvi kaj nur lastatempe tio eblis, per plurcent-paĝa pruvklarigo.

Francesco Maurelli, KN 1765

István Ertl, Brian Moon

Ĉu vi iĝus oficiala tradukisto pri Esperanto?

En Esperantujo troviĝas multaj opinioj pri tradukado en EU. Dum la kleriga lundo okazis sesio, kie oni mem rajtis provi traduki aŭtentikan EU-dokumenton en Esperanton. Tio ne facilis. Ĉu havas sencon diri ke "multaj el la plej minacataj specioj estas minacataj"? Kion pri "multaj el la plej difektiĝemaj specioj estas en danĝero"? Kiel bone peri la penson de teksto, kaj kiujn konsekvencojn havas la elekto de vortoj?

La ĉeestantoj grupiĝis laŭ gepatra lingvo, kaj ĉiu grupo ricevis la respondan tradukotan dokumentversion. Rezulte, la grupoj trovis tre diversajn solvojn por la Esperanta traduko. Tamen ankaŭ ene de la unuopaj grupoj okazis vigla diskutado, ekz. ĉu oni "pritaksas", "interpretas" aŭ "prognozas" aferon. Unu sama vorto en unu lingvo povas respondi al aro da vortoj en la cellingvo, sed kiun vorton oni elektu?

La problemo evidentiĝis ankaŭ tiel, ke malsimilis eĉ la rektaj tradukoj el la (nekonata) originala lingvo en la diversajn eŭropajn lingvojn, surbaze de kiuj la grupoj laboris. Alivorte: eĉ unuŝtupa tradukado malfacilas.

Jardar Eggesbo Abrahamsen, KN: 1709

Yves Nicolas

Kiel organizi prelegvojaĝojn

Kiel parto de la lundkleriga programo okazis en Salono Fighiera-Sikorska la programero "Kiel organizi preleg-vojaĝojn?" Partoprenis pli ol 40 geesperantistoj, inter kiuj pluraj spertintoj de prelegvojaĝoj. Okazis sperto-interŝanĝo pri pozitivaj kaj negativaj flankoj, mispaŝoj en la organiza flanko, kunlaboro kun aliaj enlandaj organizaĵoj ekster la Esperanto-medio, k.a.

La programeron gvidis Yves Nicolas el Francio, kiel sperta organizanto de prelegvojaĝoj, kiu enketis pri la diversaj spertoj, kaj de organizintoj nome de landaj organizaĵoj el Germanio, Francio kaj Japanio, kaj de prelegintoj. Kiel konkludo evidentiĝis ke ja utilas tre multe la realigado de prelegvojaĝoj se konsideri la temon, la devenlandon kaj la kluban vivon, kaj en lokoj, kie kluboj

ne estas nombraj, gravas la eblo starigi kunlaboron kun aliaj ekstermovadaj asocioj kaj kluboj neesperantistaj.

Utilas kiel konkreta maniero praktiki interkulturajn konatiĝojn, amikecon, solidarecon, prezenti la lingvon kiel komunikan vehiklon kaj informi pri ĝi ankaŭ la eksteran publikon kaj amaskomunikilojn. Jen konkreta atingo pri kiuj elstaras landaj organizaĵoj de Francio, Germanio kaj Belgio, sed ankaŭ menciindas aliaj kiel Japanio kaj Svedio.

Maritza Gutierrez, KN: 1467

Humphrey Tonkin

UEA ĉe UN – UN ĉe UEA

Eksteraj rilatoj estas kerna agado ene de UEA, por prezenti la asocion al la ekstera mondo. Per tiu ĉi programero oni ĝisdatigis la ĉeestantojn pri la nunaj rilatoj kun UN kaj Unesko. Sur la podio ne nur staris la oficiala preleganto, sed ankaŭ aliaj elstaraj esperantistoj kiuj multe kontribuis al plifortiĝo de tiuj rilatoj. La publiko estis tre interesita kaj la debato pri estontaj agadoj montris ke la temo estas pli ol aktuala.

Elisabeth Schwarzer

Interkompreniĝo malgraŭ miskomprenoj

Dialoga forumo pri interkompreniĝo malgraŭ miskomprenoj inter okcidentanoj kaj orientanoj kunvenigis ĉ. 30 kongresanojn ĉefe de Eŭropo kaj Japanio. En specifa memmastruma dialoga forumo laŭ D. Bohm ni malrapidigis la komunikadon, pli atentis unu al la alia kaj montris pli konscie respekton por aliaj spertoj kaj vidpunktoj. Por azianoj ofte malfacilas kompreni specifajn diferencojn inter okcidentaj kaj orientaj eŭropanoj.

Laŭvorta kompreno ekz. povas kaŭzi grandan konfuzon, se unu partoprenanto aŭdas instigon laŭlitere sen atento al la socia interrilato (unu homo mankis fine de ekskurso). La libera formo de tia dialoga forumo entenas danĝeron de tema devojiĝo - kio povas esti esenca indikilo: nome pri kio homoj komune silentas.

Dezirindas pli da okazoj por tia novstila interŝanĝo de spertoj kaj vidpunktoj egalrajtaj en grupo.

Ana Montesinos

Ni lernu ludante

Kiu diras ke lerni lingvon devas esti teda afero? Ana Montesinos prezentis plurajn ludajn manierojn pligrandigi nian scion pri Esperanto! Lerni lingvon devas esti plezuro kaj la preleganto montris kiom efika estas lernado per ludoj.

François Bartsch, Cyrille Hurstel

Triopa krizo. Kio kaj kien?

En la nuna momento, la terglobo devas alfronti grandan krizon. La prelegantoj sukcese prezentis tri diversajn aspektojn de tiu krizego: medio, energio kaj ekonomio. Kvankam oni jam sciis ke la krizo estas alvenanta, oni ne prepariĝis por efektive mastrumi ĝin. Tamen, el la debato evidentiĝis kelkaj eblaj solvoj kiuj certe almenaŭ helpas limigi la damaĝojn.

François Simonnet

Ni kune relegu la Bulonjan Deklaracion pri Esperantismo

La lasta kunveno de la Kleriga Lundo, pri la Deklaracio pri la Esenco de la Esperantismo, okazis gvidate de Francisko Simonnet el Francujo en la salono Fighiera-Sikorska. Pro gravaj teknikaj malfacilaĵoj la kunveno komenciĝis kun malfruo, pro kio iuj venintoj antaŭe foriris, kaj mankis la unua paĝo de la preparita demando. Respondojn al la kelkaj unuaj demandoj skribe lasis dek homoj el ses aŭ sep landoj. Ok sciigis per laso de adreso sian deziron daŭrigi la komunan pripensadon. Ankaŭ bonajn konantojn de la Deklaracio atenta legado de tiu, kvankam nur parta, ekkonsciigis pri demandoj por ili ne-atenditaj. Kiu deziras ricevi la demandaron, sin turnu al Francisko Simonnet, KN: 189, ĝis vendrede tagmeze, aŭ poste perrete <frasio@gmail.com>.

Subteno por edukado.net

Por la rekonstruo de la instruista paĝaro eblas donaci monon ĉe la UEA-kaso (al konto smikn) aŭ rekte dum la lecionoj de edukado.net. Ni invitas ĉiujn interesiĝantojn pri instruado al la Pedagogia Foiro, kie krom la jam listigitaj programoj (Kongresa libro paĝo 56) ni aŭkcie vendos 5 numerigitajn Zamenhof-portretojn, desegnitajn de la artisto Richard Wagner, kun celo subteni la rekonstruon de la retejo. Venu vendredon tagmeze al la salono KABE!

Katalin Kováts, KN 1441

Helptelefono - korekto al KL

En la kongresa libro la numero de help-telefono estas erare skribita. Ĝusta numero estas 664 171 168.

La unua helpopeto, kiu venis al nia Tekefona Helpejo en Esperanto estas de tiu ĉi kartvela patrino kiu, kun sia infano, sukcesis rifuĝi al Pollando.

Laŭleĝe ŝi, kun la 3-jara infano, estis loĝigita en Rifugejo, je minimumaj kondiĉoj, kaj kie plejmulte troviĝas gentanoj agresemaj al kartveloj.

Polaj esperantistoj jam helpis ŝin plurilite, kaj ankaŭ partopreniĝis ŝin al la UK, sed ŝi, kun la infano, bezonus pli definitivan loĝsolvon, ankaŭ kompense de laboro.

TEVA ree malfermita al la publiko

Konfirme al sia politiko de malfermiĝo, TEVA organizis seminarion pri vegetarismo invitante ne nur esperantistojn, sed ankaŭ polajn vegetaranojn kiuj ankoraŭ ne konas la internacian lingvon.

La sukcesa aranĝo okazis dum la unua tago de la kongreso kaj konsistis el kvar prelegoj pri diversaj aspektoj de vegetarismo. Francesco Maurelli prezentis la malbonan influon de viandmanĝado sur la medio. Loka vegetarano, Magdalena Wasiluk, prelegis pri la pola vegetara movado, kiu kreskis ĉefe el aktivado por bestprotektado. Christopher Fettes rakontis pri la historio de TEVA kaj ĝiaj ligoj kun la Internacia Vegetarana Unuiĝo. Heidi Göes prezentis la belgan urbon Gent, la unua en la mondo kiu lanĉis oficiale semajnan vegetaran tagon.

Ĉiuj prelegoj kaj la debato estis interpretitaj al/el la pola el/al Esperanto, por permesi al la esperantistoj kaj lokaj vegetaranoj bone interkompreniĝi. La plej grava sukceso de la aranĝo estas fakte kunveni kun lokaj vegetaranoj kaj ne resti fermitaj en nia ronda familio.

Plia aranĝo de TEVA dum la UK estas la jara kunveno, kiu okazis hieraŭ. Inter la temoj pritrakitaj, oni pridiskutis la agadon de la asocio en la pasinta jaro kaj estontajn planojn, cele al kunlaboro kun vegetaranoj. Hodiaŭ vespere okazos komuna vegetara manĝo. La interesitoj povas grupiĝi ekster la akcepteja konstruaĵo je la 19h15 aŭ mem atingi rekte la restoracion, je la 19h45 (rigardu la informan tabulon pri detaloj). Por pliaj informoj pri TEVA kontaktu Heidi (KN 720), Ĝenerala Sekretario de la asocio.

Francesco Maurelli, KN: 1765

La riĉa kultura programo ĉe kafejo Fama

Ĉijare la internacia arta vespero aspektos malkutima kompare kun la tradiciaĵo de la UKoj, tiel kiel jam estis en 1987 en Varsovio. La esperantistoj kiuj deziras prezenti sian arton havos du eblojn tion fari en la arta kafejo Fama, strato Legionowa 5; la du spektakloj okazos hodiaŭ kaj ĵaŭde de la 21h30 ĝis la 24h00.

En la sama loko okazos la monodramo "Ludoviko-Lazaro" de kaj kun Georgo Handzlik (marde 13h30, ĵaŭde 13h30 kaj 18h00), la monologo "Doktoro Esperanto" de kaj kun Mario Migliucci (ĵaŭde 10h30), la kabaredo Lumbago (marde 15h00) kaj la Akademio literatura de Esperanto marde 16h00). Sed la esperantistoj estos bonvenaj tie ĉiutage ĝis malfrua nokto.

Arĥitektura Politeĥniko

Paralele kun la UK-o komenciĝis kaj daŭras ĉe Arkitektura Fakoj de Bjalistoka Politeĥniko ŝutado de mandalo por la monda paco. Kelke da tibetaj monaĥoj pere de sablo pentras okkoloran mandalon 'jamantaka' por venki la morton. La ceremonio akompanas video-filmoj, koncertoj, prelegoj kaj ekspozicio: "Tibeto - savi de forgeso". Detaloj, en la pola kaj angla lingvoj, troveblas sur la anonc-tabuloj de la informejo.

Valoras ankaŭ ekscii ke la spirita kaj politika gvidanto de tibetanoj, Dalajlamao XIV, ĵus alvenis al Pollando, kie marde ĉe Varsovia Universitato lekcios pri "Valoroj de edukado kaj universala respondeco" kaj la venontan tagon fariĝos honora civitano de Varsovio.

*Kristoforo Śliwiński,
Muzeo pri Azio kaj Pacifiko*

Poŝtkartoj de Sarramëa

La serio de 10 malsamaj poŝtkartoj desegnitaj por la poemoj de Jean Sarramëa estas nun disponebla en Esperanto. La poŝtkartoj, kies vendoprezo estas 1 € por elekto de 5 pecoj, estas videblaj ĉe la renkontiĝotabulo. Informojn donas s-ino Annie Collomb (KN 693) kaj familianoj Prezioso (KN: 704, 705, 706).

Medicinista konferenco

Lunde, la 27an de julio, inter la 10a kaj 14a horoj en la Palaco Branicki (Aula Magna) okazis scienca konferenco de UMEA. Ĉeestis ĉ. 40 gekolegoj el 12 landoj. Unue la vicrektoro de la Medicina Akademio salutis la partoprenantojn.

D-ro N.I. Ŝigajev prelegis pri la kuracado de akutaj kapdoloroj. Krome li prelegis pri la stomaka malsano kaŭze de "Helicobacter". D-ro W. Opoka en sia prelego menciis kelkajn gravajn elementojn, kiel zinko, magnezio, selenio.

Grandan atenton ricevis la prelego de prof. R. Saches, kiu parolis pri sia scienca agado en Afriko dum ses jaroj. Li prezentis tre interesajn fotobildojn. S-ino Katarina Faragó konigis siajn rezultojn per la Yumeiho-terapio pri movorganaj malsanoj.

Fine d-ro I. Ferency anoncis ke UMEA daŭrigos sian laboron en la jaro 2010: somere en Szeged kaj Hódmező-Vásárhely (Hungario) okazos la internacia konferenco de la esperantistaj medicinistoj.

Estas menciinde, ke en la palaco Branicki estas videbla ekspozicio "Zamenhofoj en medicino".

Por la konferenco UMEA eldonis belaspektan 84-paĝan konferencan libron en tri lingvoj (Esperanta, pola, angla) kun resumo de la prelegoj. Samtempe aperis la plej freŝa n-ro de Medicina Internacia Revuo.

D-ro Imre Ferency, KN: 039

Lariko - Ludoviko

Fine de junio okazis en la pola urbo Olsztyn (la ĉefurbo de la regiono Varmio - Mazurio) la Forumo de Esperanta Kulturo nomata FREŜO 2009. En ĝi 75 esperantistoj el kelkaj eŭropaj landoj plantis en la arbarĝardeno arbeton - larikon - omaĝe al Ludoviko Zamenhof, okaze de lia 150-a naskiĝdatreveno. La arbeton oni nomis "lariko-Ludoviko".

Venu al Olsztyn en la arbarĝardeno, troviĝanta proksime al la urbo, por rigardi kiel kreskas lariko-Ludoviko.

Elizabeta Leonowicz-Frenszkowska

Programŝanĝoj

UEA-ekzamenoj

C1-nivelo: salono Cseh - 11:00

B2-nivelo: salono Belmont - 11:00

B1-nivelo: salono Belmont - 11:30

Ni petas la kandidatojn esti en la indikitaj lokoj je 10 minutojn pli frue ol la komencotempo.

Necesas antaŭe aliĝi kaj pagi la kostojn ĉe la UEA-kaso. Bv. kunpreni la pagkvitancon.

Doktoro Esperanto

Pro la sukceso, la teatraĵo de Mario Migliucci estos replikata ĵaŭde je la 10h30 ĉiam en kafejo Fama, Legionowa 5.

Tago de la Lernejo

La programero "Tago de la lernejo" okazos ne en la anoncita salono, sed marde matene de la 09h00 en salono Brozović, kaj posttagmeze de la 13h00 en salono Lapenna.

Mallonge inter ni

De Murmano

Akceptu gratulojn okaze de malfermo de 94a Universala Kongreso de Murmanska Esperanto-klubo "Murmano" nome de A. Masjukas! Ni salutas ĉiujn gekongresanojn kaj georganizantojn. Sukcesojn dum fruktodonaj laboroj al Olga, Nadja kaj Lena el nia malvarma regiono de tre varmegaj koroj de la geesperantistoj! Amike, estraro de EK "Murmano".

lambdada@mail.ru

El Argentino

Karaj kongresanoj, ni ĝojas pro la malfermo de la 94-a Universala Kongreso de Esperanto en Bjalistoko.

Nome de Argentina Esperanto-Ligo mi deziras al Universala Esperanto-Asocio, al la lokaj organizantoj de la kongreso kaj al ĉiuj partoprenantoj plenan sukceson kaj fruktodonan laboron.

Silvia Rottenberg

Prezidanto de Argentina Esperanto Ligo

Esperanto-monumento, baldaŭ

En la kongreso aperis la reprezentantoj de la Esperanto-urbo Herzberg/H. (Germanio), s-ro Peter Zilvar kaj s-ino Zsofia Korody, el kiuj nia "Kuriero" eksciis, ke nova granda Esperanto-monumento estas konstruota en centra loko de la urbo. La projekton preparis la Asocio de Esperantistaj Konstruistoj.

G. C. Fighiera

Alvoko

Ĉu ĝi valoris milojn da steloj, sen ke mi sciis pri tio? Ĉu okazas komerco pri nomŝildoj de gravuloj? Ĉu entute mi estas gravulo? Aŭ ĉu mi havas malamikojn inter la trovintoj, la kongresanoj aŭ mi ne scias kiuj? Ĉiukaze mia nomŝildo malaperis!

Mi ne portis ĉi-dimanĉe la kamembertan "President" simple ŝerceme!

Antaŭdankon por ĉiaj informoj pri ĝi! Aŭ eĉ, revu mi, pro redono al mi (per la akceptejoj, preferere).

Aleks Kadar, KN: 492

De Libano

De Libano, lando de amo kaj beleco, patrujo de antikva radianta kulturo, mi profitas la okazon de la 94-a UK de Esperanto en Bjalistoko, por sendi nome de Libana Esperanto-Asocio kaj mi persone tutkoraĵajn kaj varmajn salutojn kaj bondezirojn por pli prospera kaj plensukcesa kongreso.

prof. Salah Ghanem,

Prez. de Libana Esperanto-Asocio

Trovita mono

Post la Nacia Vespero estis trovita sumo da mono. Kiu ĝin perdis bonvolu sin turnu al la Informejo de la UK.

Pli ol naŭmil libroj

Strange! Multaj kongresanoj ne scias kie troviĝas la libroservo!

Eĉ se pluvos, oni povas veni kaj viziti sen timo pri malsekiĝo. De la elirejo de la Kongresejo estas nur 210 paŝoj! Meritas viziti, elekti el pli ol naŭmil libroj kaj trovi la plej ŝatatajn!

Aldone estas multaj interesaj KD-j, DVD-j, insignoj, ĉemizoj, flagoj, ktp. Ne perdu la okazon ĝui la plej abundan Esperantan bazon!

Julia Sigmund, KN: 513